یازده سال دوندگی دنبال حقوق از دست رفته

کام بردسیری‌ها با کارخانه قند شیرین می‌شود؟

یوسف حیدری
گزارش‌نویس

هرروز از مقابل دیوار بلندی عبور می‌کنند که روزگاری صدای دستگاه‌های پشت آن قشنگ‌ترین آهنگ بردسیر بود. آن سال‌ها بخار دیگ‌های کارخانه قند بردسیر را می‌شد از کیلومترها دورتر دید اما ۱۱ سالی است که دیگر کسی این دود سفید را ندیده و آهنگ گوش‌نواز دستگاه‌هایش را نشنیده است. وقتی سال‌های ۳۰ و ۴۰ کشورهای آلمان و هلند صنعت تولید قند و شکر را در بردسیر به راه انداختند زراعت چغندر قند در این شهر خوش آب و هوای کرمان رونق گرفت و صادرات قند این شهر به‌عنوان بهترین قند ایران به کشورهای همسایه آغاز شد تا اینکه از سال ۸۷ رو به تعطیلی رفت و مثل آیینه دق پیش چشم بردسیری‌ها ماند. اینها را کارگران کارخانه قند بردسیر می‌گویند. کسانی که عمرشان را با کار شبانه روز در این کارخانه سپری کرده‌اند و بعد از تعطیل شدن آن برای احقاق حقوق از دست رفته‌شان سال‌هاست که در رفت و آمد به اداره بیمه و این دادگاه و آن دادگاه هستند.

کارخانه قند بردسیر در این سال‌ها چند بار به‌طور موقت باز شد اما هربار عمر فعالیتش به دو ماه نکشید تا اینکه این روزها بازهم خبر فعالیت دوباره آن شنیده می‌شود هرچند کارگران این کارخانه امید زیادی به بازگشایی آن ندارند. آن طور که گفته می‌شود احیای کارخانه در صورت تأمین بودجه ۵۰ میلیارد تومانی می‌تواند دوباره کشاورزان را به تولید چغندر قند، امیدوار و اشتغالزایی برای حداقل ۳۰۰ نفر را فراهم کند.

مهدی نفرجو شوری یکی از کارگران این کارخانه است که ۲۰ سال سابقه کار دارد و بعد از تعطیل شدن کارخانه به‌عنوان نماینده کارگران راهی اداره کار و دستگاه قضا شد. او می‌گوید سال‌هاست که معوقات کارگران پرداخت نشده و بسیاری از آنها با وجود گرفتن حکم قضایی هنوز بلاتکلیف هستند و به حق و حقوقشان نرسیده‌اند.

سال ۱۳۳۰ با توجه به اینکه منطقه بردسیر پتانسیل بسیار خوبی در کشت چغندر قند داشت دو شرکت آلمانی و هلندی با دستگاه‌های دست دوم این کارخانه را راه‌اندازی کردند. ۷۰۰ کارگر به طور شبانه روزی در این کارخانه مشغول کار شدند و معیشت ۱۰ هزار نفر نیز از مردم بردسیر به شکل غیرمستقیم با آن گره خورد. زمین‌های زراعی منطقه همه زیر کشت چغندر قند بود و چون زراعت چغندر قند به آب زیادی نیاز دارد برای کشاورزان به صرفه بود که با خرید چاه، آب مورد نیازشان را تأمین کنند. اما از سال ۸۵ مسئولان این کارخانه علاوه بر تعدیل نیرو پول کشاورزان را هم نپرداختند و آنها هم بعد از مدتی حاضر نشدند چغندر بکارند و زمین‌هایشان را به زیر کشت ذرت و یونجه بردند.

از سال ۸۵ و ۸۶ مدیران کارخانه به بهانه اینکه تولید قند دیگر به صرفه نیست ۴۰۰ نفر از کارگران کارخانه را بدون آنکه با آنها تسویه حساب شود اخراج کردند. بعد از اخراج ،هر کارگری که باقی مانده بود باید به‌جای سه نفر کار می‌کرد. مدیران کارخانه برای رونق دوباره آن وام بانکی گرفتند و قرار شد با فروش بخشی از اموال منقول و غیرمنقول و زمین‌های کارخانه مبلغ یک میلیارد تومان برای کارگران اخراجی به حساب سازمان تأمین اجتماعی بریزند اما این کار هم صورت نگرفت و بعد از مدتی با اخراج ۲۴۰ کارگر دیگر که باز هم بدون پرداخت حق و حقوق بود، کارخانه تعطیل شد.

اگر معتقدید اساساً چرا باید در کرمان محصول آب‌بری مثل چغندر قند کاشت و اقتصاد منطقه را به کارخانه قند وابسته کرد، باید این را هم بدانید که کرمان اقلیم متنوعی دارد و به عکس آنچه تصور عمومی است، این استان یکسره کویر نیست. به‌طوری که بردسیر در حال حاضر نیز بخش مهمی از آب آشامیدنی دو شهر کرمان و رفسنجان را تأمین می‌کند. به‌علاوه می‌شد با حفظ کارخانه، چغندر مورد نیاز آن را از شهرهای دیگری که با کشت این محصول سازگارترند، تأمین کرد.

مهدی نفرجو با اشاره به اینکه کارگران این کارخانه به دیوان عدالت اداری و اداره کار شکایت برده و رأی نیز به نفع آنها صادر شده می‌گوید: «متأسفانه این حکم از سال ۹۲ هنوز اجرا نشده است. از مدتی قبل زمزمه فعالیت دوباره کارخانه به گوش می‌رسد و می‌گویند بودجه‌ای هم برای راه‌اندازی کارخانه مصوب شده و می‌خواهند این بار فعالیتش را با تبدیل شکر خام به شکر سفید آغاز کند درحالی که به عقیده من که سال‌ها در این کارخانه کار کرده‌ام راه‌اندازی دوباره آن به صرفه نیست چون دستگاه‌ها فرسوده‌اند و تعویض قطعات هم در این شرایط به صرفه نیست. به نظر من اگر یک کارخانه جدید با دستگاه‌های جدید احداث شود کمتر از راه‌اندازی دوباره آن هزینه خواهد داشت. البته ما مخالفتی با بازگشایی دوباره کارخانه نداریم و امیدواریم این کارخانه در کنار کارخانه‌های فولاد بردسیر بتواند فعالیت کند اما قبل از آن باید وضعیت حق و حقوق از دست رفته کارگرانی را که اخراج شده‌اند و تعدادی از آنها هم در این مدت به‌دلیل فشارهای ناشی از این اخراج از دنیا رفته‌اند مشخص کنند.»

■ **قند بردسیر دوباره احیا می‌شود**

درحالی که برخی از کارگران کارخانه قند بردسیر راه‌اندازی مجدد این کارخانه را غیراقتصادی و تقریباً غیرممکن می‌دانند فرماندار این شهر بر فعالیت مجدد این کارخانه تأکید دارد و می‌گوید کارخانه قند بردسیر بعد از ۱۱ سال تعطیلی با مدیرعامل و هیأت مدیره جدید فعالیتش را آغاز خواهد کرد. **مهندس مجید نجف‌پور** فرماندار بردسیر در گفت‌وگو با «ایران» با اشاره به اینکه طرح فعالیت دوباره کارخانه قند بردسیر توجیه اقتصادی شده و به تأیید استانداری کرمان نیز رسیده است، می‌گوید: «مدیرعامل و هیأت مدیره جدید این کارخانه مشخص شده‌اند. برای راه‌اندازی خط تولید شکر شش میلیارد تومان اعتبار مورد نیاز است که تلاش می‌کنیم این اعتبار تأمین شود. البته برای اینکه چراغ قدیمی‌ترین کارخانه قند استان کرمان دوباره روشن شود یک سری موانع اداری و بانکی سر راه است. بانک‌ها، کارگران و کشاورزان از این کارخانه مطالبات عقب افتاده دارند و علاوه بر آن به تأمین اجتماعی دیگری از استان کرمان و در منطقه ویژه اقتصادی سیرجان کارخانه تولید قند با تولید روزانه ۸۰۰ تن قند و شکر فعال است و همه دستگاه‌های آن هم به روزند. این موضوع باعث شده کارگران کارخانه قند بردسیر خود را با وضعیت کارگران کارخانه سیرجان مقایسه کنند و از سوءمدیریتی که به آن گرفتار شده‌اند رنج بیشتری بکشند.

بردسیر حالا به‌دلیل فعالیت کارخانه‌های فولاد به شهر فولاد مشهور شده است با این تفاوت که برای یکی از کارخانه‌های فولاد در این شهر هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان هزینه شده و عملاً ۱۴۰ نفر در آن مشغول به کار شده‌اند. فرماندار بردسیر با اشاره به این مورد به کارخانه فولاد دیگری اشاره می‌کند و می‌گوید: «در کارخانه دیگری ۳۰۰ میلیارد تومان هزینه شد که تنها ۷۰ نفر در آن مشغول به کار هستند اما با ۵۰ میلیارد تومان هزینه در کارخانه قند می‌توانیم آن را دوباره راه بیندازیم و برای ۳۰۰ تا ۴۰۰ نفر اشتغالزایی کنیم و این هزینه به مراتب کمتر از صنایع دیگر است.»

> سال ۱۳۳۰ با توجه به اینکه منطقه بردسیر پتانسیل خوبی در کشت چغندر قند داشت دو شرکت آلمانی و هلندی با دستگاه‌های دست دوم کارخانه قند بردسیر را راه اندازی کردند، ۷۰۰ کارگر به طور شبانه روزی در این کارخانه مشغول کار شدند و معیشت ۱۰ هزار نفر نیز از مردم بردسیر به شکل غیر مستقیم با آن گره خورد. از سال ۸۵ کارگران بدون تسویه اخراج شدند و کارخانه بسته شد. بدهی‌های بانکی به جا ماند، پول کشاورزان پرداخت نشد و...

هم بدهکار است که سعی می‌کنیم اینها را حل کنیم و کار را جلو ببریم. علاوه بر آن باید در وهله اول اعتمادسازی کنیم تا کشاورزان منطقه با دیدن دودی که از دودکش کارخانه بلند می‌شود دوباره در زمین‌هایشان چغندر قند بکارند. این کارخانه یکی از موفق‌ترین کارخانه‌های ایران بود و با کیفیت‌ترین قند ایران را تولید می‌کرد.»

■ **چراغی که به خانه رواست**

درحالی که کارخانه قند بردسیر ۱۱ سال است که تعطیل شده، در نقطه می‌گوید: «یک گروه فنی ارزیاب که چندی قبل نیز کارخانه قند کردستان را بعد از هشت سال تعطیلی دوباره راه‌اندازی کرده بودند با بررسی وضعیت کارخانه قند بردسیر اعلام کردند که با بازسازی برخی خطوط و نوسازی آن می‌توان دوباره خط تولید را راه انداخت.»

عکس: ایانا

جدول سودوکو ۳۲۰۱

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

آسان

			۸	۲	۶			
۹	۶		۷	۴	۳		۵	۱
۴		۹				۲		۳
	۷		۴		۵		۹	
۶		۸				۵		۷
۳	۸		۹	۱	۴		۷	۲
			۶	۸	۲			

متوسط

					۹	۸	۶	۳
۸				۱				
	۹							
	۴	۸			۷	۱		
		۳		۸		۶		
		۱	۴			۹	۳	
							۷	
				۵				۶
۶	۲	۴	۳					

سخت

	۷		۶			۲		
				۷			۶	
	۳					۵		۸
	۵				۲			۴
		۲	۳		۴	۶		
۴			۸				۱	
۵		۸					۴	
	۴			۱				
		۷			۹		۲	

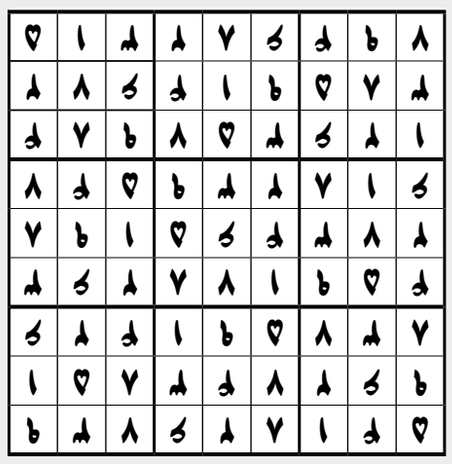

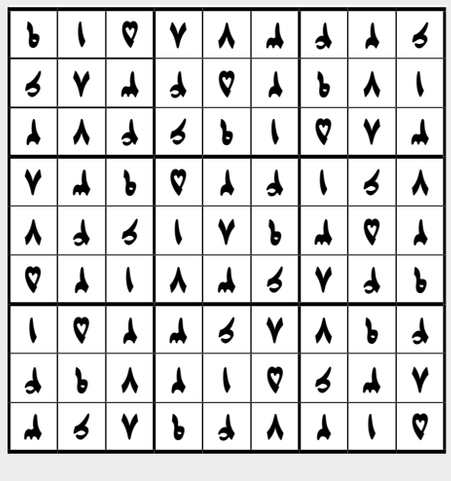

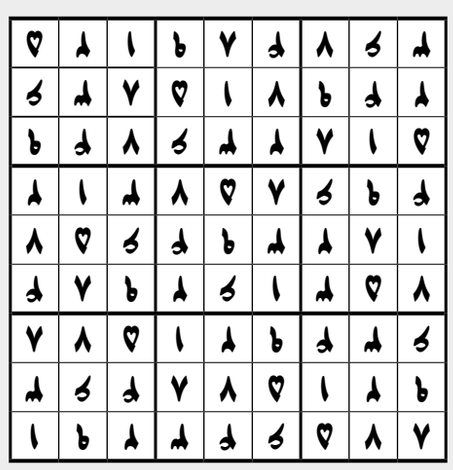

یک جدول با دو شرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۱۵۶

جدول عادی

افقی:

۱- از رشته‌های علمی که «آلبرت اینشتین» در آن تبحر زیادی داشت- ادیب ایرلندی با نام «اسکار»
۲- فکر و اندیشه- صبر زرد- ضروریات
۳- بی بهره- جدید، امروزی- از ماکیان
۴- آن‌که شاعر- مرطوب- موجود- جایزه اسکار تلویزیونی
۵- نت منفی- اتومبیل سواری همگانی- ابروی یار به آن تشبیه می‌شود
۶- نژاد روسی- برادر- ثلث عدد نه
۷- دردمندی، اندوهگینی- سلطان موسیقی- چوب خوشبو
۸- جانوری با زهری کشنده- با «ویر» وضعیت شلوغ و آشفته است- نوعی عدسی
۹- بازیکن فقید کامرونی- مشارکت در امر معمولاً خلاف- شیرینی سنتی تبریز
۱۰- واحد والیبال- عنوانی برای حاکم یا فرمانروا در هندوستان- عکس العمل
۱۱- بازاری، سوداگر- جمع نوع- همراهی عرب
۱۲- بسیاری- واحد جهانی طلا- پایتخت فراری- با «منال» آید
۱۳- پارچه‌ای نخی- جیره غذای روزانه- آخر
۱۴- کشور آسیایی- آسوده و راحت- کوچک‌ترین فرزند فریدون
۱۵- شهری نزدیک «نائین» اصفهان- شاعر پارسی‌گوی نام آور عصر «سلطان محمود غزنوی» که اشعار بازمانده از وی به حدود دو هزار بیت می‌رسد

عمودی:

۱- آیین تشریفاتی- آب که .... بره قورباغه ابوعطا می‌خونه!
۲- حواری محبوب مسیح- خوگیری- بزرگان، رؤسا
۳- بلا و زرنگ- زبانه آتش- اکسیر
۴- ناگهانی- بند چرمی- نشانه وجود مفعول- نابینا
۵- فلز- مرکز «تبت»- سرکه
۶- رمق- تکیه گاه پای دوچرخه سوار- ناچار
۷- ستم- روستایی در استان «گلستان» با پیشینه‌ای کهن و فرهنگی متعالی- سودمند
۸- پدر شعر فارسی- دستور سکوت- از تقسیمات کشوری
۹- قدرت- تیم فعلی «مارکو سیلوا» سرمربی پرتغالی- بیماری پوستی
۱۰- خوش اخلاق- سرگرد سابق- صدای بهانه جویی
۱۱- آزاد- اشانتیون- ویرگول
۱۲- کلمه درد- بلی در مکالمه- بازدارنده- خالص
۱۳- دوستان- ارزیابی ذهنی- روکش بالش
۱۴- ضرورت پیدا کردن- سبز مایل به خاکستری- خوش چهره و خوشگل
۱۵- برنج مرغوبی که کمتر کاشته می‌شود- مرخصی درمانی

جدول ویژه

افقی:

۱- کتاب «جین وبستر»- صندلی دندانپزشکی
۲- نیمه گرم- شماره خودرو- نام دخترانه
۳- سردوشی- فریاد بلند- بارکش شهری
۴- همچنین- لقب سلاطین پیشدادی- رندان- صدای گربه
۵- ترمز چارپا- گشادگی- اسم رمز موفقیت
۶- دالان- پیروز شدن- بزرگ
۷- بر زیبایی و دوام کفش می افزاید- شهری در «ترکیه»- ماه سریانی
۸- یکی از معتبرترین جوایز ادبی- کشت بارانی- پشت سر هم
۹- چاره- از ابزارهای باغبانی- خودرو ایرانی
۱۰- بدی- فوتبال امریکایی- یار «عروس»
۱۱- تعیین سطح پایه سلامت هر فرد- عطر مردگان- خط کش رسم
۱۲- زنگ بزرگ کاروان- ماه نو- نظریه- دانه
۱۳- از توابع «بجنورد»- باوقار و متین- موافق
۱۴- برابر- نام نوعی استاندارد در کدهای کامپیوتری- اپرای «وردی»
۱۵- پادشاه- اثر «ویسنته الکساندره»

عمودی:

۱- فیلسوف پرنفوذ تاریخ در حوزه اخلاق، هنر، ادبیات معاصر و روانشناسی جدید- عکس حالت «افسردگی»
۲- آلودگی- آتشگیره- پسر «مازندرانی»
۳- به‌هیچ وجه- عدم پویایی- نوعی پیچ گوشتی
۴- نمونه نمایشی- گندیده- صریح اللهجه- نیرویی که تن به آن زنده است
۵- ناشناس- تارنما- چوب خوشبو
۶- صدای فرود افتادن- قدرت- غذای «شیرازی»
۷- میان برنامه- از بین رفتن مواد به‌علت واکنش با محیط- شنای کرال سینه
۸- مدد- قسمت تحتانی- معبد ترسا
۹- لرزش، جنبش- مثلث وحشت- سرنگون کردن
۱۰- کثرت آمدوشد- پارانشیم- علامت مصدر جعلی
۱۱- خار سر دیوار- سست رأی- محل نمایش آثار هنری
۱۲- و اگرچه- پول «ژاپن»- یک تانک ایرانی- شرکت کامیون‌ساز «آلمان»
۱۳- بداقبالی- بیمارستانی در منطقه ۷ «تهران»- آتش‌سوزی
۱۴- آبگوشت ساده- آشکارکننده- معاوضه
۱۵- گیاهی طبی- پانتومتر

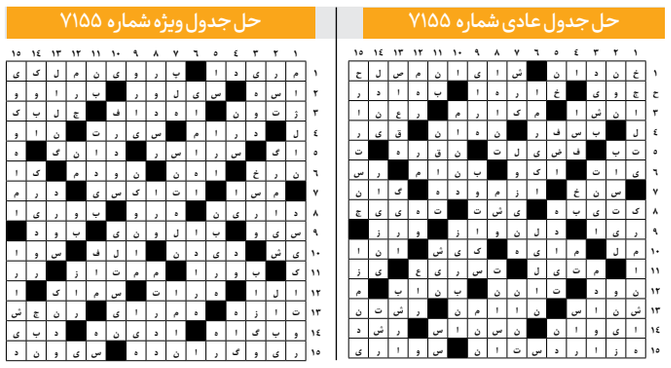

حل جدول عادی شماره ۷۱۵۵

حل جدول ویژه شماره ۷۱۵۵